Մանզումէի Էֆքեարը սէնէլիք 300 նիւսխէ վէրիլիրզ. սէնէլիկ գըյմէթի Իսթանպօլ իչին 300 ղրուշ. վէ ալթը այլըղը 150, վէ թաշրալար իչին բօսթա բարասը տախի իչինտէ օլարագ, սէնէլիկ գըմէթի օթուզ ագճէ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 ղրուշտըր։
Վէ պէհէր նիւսխէսի 50 փարայա սաթըլաճագտըր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՊՕԼԻԹԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը իչին պիրինճի տէֆասը 3, իքինճի տէֆասը 2, վէ իւչիւնճի վէ սայիր տէֆալար իչին 1 էր ղրուշ ալընաճագտըր։
Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթաtա Բէնճիճէնպիհ բազարընտա վագը 29 նումէրօլու Իբսի խանընտա կարապետ Յ. Փանօսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ԱԼԹԸՆՃԻ ՍԷՆԷ 1287 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 14 | 1871 ՓԵՏՐՎԱՐ 20 ՃԻՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ ԱԽՇԱՄ | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 4 | ՆՈՒՄԷՐՕ 1504

ՐԷՍԻՄԻՆ ԻՅԶԱՀԱԹԸ

1—Սէտան մուհարէպէսի. Ֆրանսըզ օրտուսունուն սօն տագըլգալարը։

ԻՍԹԱՆՊՕԼ 20 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՊԻՆ ՍԷՆԷ ԷՎՎԷԼ

Լէվընթ Հէրըլտոտա պալէատէքի սէրնամէ իլէ, աթիւտէքի պէնտ օգունմուշ տուր։

Թէվարիխտէ մէվճուտ պուլունան էն պիւյիւք մէրագ վէ տիգգաթա շայան չէյլէրտէն պիրիսի տախի, պունտան թամ 1000 սէնէ մուգատտէմ, եանի հազրէթի Իսա թարիխինին 870 սէնէսինտէ, Ֆրանսա վէ Ալմանեա էհալիլէրինին, քէնտի գըրալլարը գօմանտասը թահթընտա օլարագ, այնի արազի իւզէրինտէ, եանի Լօրէնտէ, վէ հէման թըպգը այնի սէպէպլէր, վէ այնի նէթիճէ իլէ, պիրիպիրինէ գարշը մուհարէպէ իթմիշ օլմալարը տըր։

Մէզգիւր մուհարէպէ չու սուրէթլէ վագը օլմուշ տուր։

Շարլըմանըն, վէ անըն վէֆաթընտան սօնրա քէնտի եէրինէ կէչմիշ վէ Տինտար թայիր օլունմուշ օլան Պիրինճի Լիւտովիկ օղլունուն Իմփէրաթօրլուղու, 843 սէնէսինտէ, սօնրաքինին իւչ նէֆէր էվլատլարընա թագսիմ օլունտու։

Շարլըմանըն մէրգում թօրունլարը, սէնէյի մէզքիւրէտէ Վէրտիւն չէհրինտէ պիր Գօնկրէսօեա թօփլանըպ, էօյլէ պիր սուրէթլէ մէզքիւր Իմփէրաթօրլուղու քէնտի պէյնլէրինտէ թագսիմ էյլէտիլէր քի, Լօթէր, Իմփէրաթօրլուգ ւնվանընտան պաշգա, աթիւտէքի մէմալիքլէրի տախի ախզ էյլէտի։

Իթալիա, օլ վագըթ Օրթա Ֆրանքօնեա թայիր օլունան, վէ Շիմալի Տէնիզտէն, Միջէրիրական տէնիզինէ գատար ուզանմըշ վէ Եօգարը Իթալեայա պիթիշիք պիր թիրիգ արազիտէն իպարէթ պուլունան մէմալիք, չիմտիքի Հօլանտա, Պէլճիգա, Լօրէն, Ալզաս, վէ Ֆրանսանըն տախի, Ռօն վէ Սաօն իլէ Ալփ տաղլարընըն չարգ թարաֆը արասընտա պուլունան թէգմիլ արազիլէր։

Լիւտովիկ, Շարգի Ֆրանգօնեայը ախզ էյլէտի, քի մէզքիւր մէմալիքէ, օլ վագըթտան, Ալմանեա իսմի վէրիլիպ, քէնտիսի տախի, Ալմանեանըն իլք գըրալը օլմուշ օլտուղունտան, Ալմանեալը Լիւտովիկ թայիր օլունտու։

Գարլ, քի պաշը տազ օլտուղունտան, Գալտ տէնիլիտի (պալտ, տազ պաշլը տիմէք տիր) ղարպի Ֆրանգօնեանը ախզ էյլէտի. քի մէզքիւր մէմալիքէ տախի, օլ վագըթտան, Ֆրանգօնեա, եախօտ Ֆրանսա իսմի վէրիլտի,

Լօթէր, 855 սէնէսինտէ վէֆաթ իթտի, վէ քէնտի Իմփէրաթօրլուղու, իւչ նէֆէր օղուլլարընա թագսիմ օլունտու։

Լօթէր, պիւյիւք օղլու Լիւտովիկէ, Իթալեայը, վէ Իմփէրաթօրլուղուն թաճ վէ ւնվանընը վէրտի։ Իքինճի օղլու Լօթէրէ, մէմալիքին շիմալի գըթասընը, եանի, չիմտիքի Հօլանտանըն պիր գըսմընը, Պէլճիգայը, Լօրէնի, Ալզասը, վէ Սաօնտան աշաղը թա Միջէրիրական տէնիզինէ գատար եանըլմըշ օլան արազիյի վէրտի, քի պունլարա, Բռօվանս Գըրալլըղը ւնվանընը վէրմիշ իտի

869 սէնէսինտէ, պու սօնրաքի Լօթէր տախի էօլտիւ. վէ հիչ պիր վարիսի (ժառանգ) պուլունմամագտա իտի։

Օլ վագըթ, Տազ Թայիր օլունան Ֆրանսա Գըրալը, Գարլ, քէնտի եէկէնինին Գըրալլըղընա սահիպ օլմագ իւզրէ, իլէրու կէչտի, քի մէզքիւր Գըրալլըգ, չիմտիքի Ֆրանսանըն թէգմիլ Շարգ գըթասընտան, Մէօզ իլէ Ռէն արա եէրինտէ պուլունան թէգմիլ արազիտէն, քէզալիք Ռօնտան Ալփ տաղլարընա, վէ Շիմալի տէնիզտէն, Միջէրիրական տէնիզինէ գատար եանըլմըշ օլան մէմալիքլէրտէն իպարէթ պուլունմագտա իտի։

Ֆրանսա Գըրալը, Գարլ, օլ խուսուստա, քէամիլէն մուվաֆֆագըյէթ պուլտու, չիւնքի, կէրէք քէնտի եէկէնի օլան Իթալեա Իմփէրաթօրունուն, վէ կէրէք քէնտի գարընտաշը օլան Ալմանեա Գըրալընըն, օլ գատար մէշղուլիյէթլէրի վար իտի քի, մէզքիւր պիւյիւք միրաստան պիրէր բայ տախի քէնտիլէրէ վէրիլմէսինի մաթլուպ իտէճէք վագըթլարը եօգ իտի։

Լաքին պիր սէնէ սօնրա, 870 սէնէսինտէ, եանի պունտան թամ 1000 սէնէ մուգատտէմինտէ, պիւյիւք վէ զայէթլէ սէչկին պիր Ալմանեա օրտուսու, Նաքէհան, Ռէն նէհրինի կէչիպ. Ֆրանսաեա պասթը, վէ տէրհալ, Տազ Թայիր օլունան Գարլը, վէ քէնտի օրտուլարընը, էօյլէ պիր թէգմիլ սուրէթտէ եէնտի քի, Գարլ, այնի սէնէ զարփընտա, պիր սուլհ ահտնամէսի իմզալամաեա մէճպուր օլուպ, մէզգիւր ահտնամէ իլէ, քէնտի եէկէնինին էօլմէսինտէն գալմըշ կէչիրմիշ օլտուղու մէմալիքլէրին թէգմիլ չարգ գըթասընը, չիմտիքի Ալզասը, Շարգի Լօրէն էեալէթլէրինի, վէ Թրէվ, Գօլօնեա, Մասթրիխթ, վէ Ութրէխթ չէհիրլէրի էթրաֆընտա, Ռէն նէհրի աղզընա գատար օլան արազիլէրի, քէնտի գարընտաշը օլան Ալմանեալը Լիւտովիկէ թէրք էյլէտի։

Էվվէլինտէն պէրու, Ֆրանսա թարաֆընտան մաթլուպ իտիլէն Ռէն էեալէթլէրի, վէ Ալմանեա թարաֆընտան տախի մաթլուպ օլունան Ալզաս վէ Լօրէն էեալէթլէրի, չիմտիքի 1870 սէնէսի մուհարէպէսինին պիրինճի սէպէպի տէյիլլէր իսէ պիլէ, անըն պաշլըճա սէպէպլէրինտէն պիրիսի օլմուշլար տըր. վէ պունուն իչին իլք տէֆա վուգու պուլմուշ օլան պիւյիւք մուհարէպէ, պունտան թամ 1000 սէնէ մուգատտէմ, եանի 870 սէնէսինտէ վագը օլմուշ, վէ այնի չիմտիքի նէթիճէտէ զարար գըլմըշ տըր։

Օրագիրին Թէրճէմէլէրինտէ, հիչ աֆվ օլունմազ տէրէճէտէ, եանի մաէլի տապան տապանա զըտտ թէրճէմէլէր պուլունտուղու, խայիսանէ սուրէթտէ իխթար իլէ, տիգգաթ իտիլմէսինի նասիհաթ վէրմիշ իտէքտէ, հէր նասըլ իսէ, հալէա չու խուսուսա տիգգաթ օլունմամըշ տըր, վէ արթըգ պու չարչէմպիհ կիւնքի չըգարըլան նիւսխէսինտէ տէրճ իտիլէն պիր գըթա Մըսըր Թէլէկրաֆընտա, իւչ տէֆա թէքէրրիւր իտիլէն պիր եանըլըշ, ասլա ճօզիւր գապուլ իթմէզ պիր հալտէ պուլունմուշ տուր. չէօյլէ քի, Մըսըր հիւքիւմէթի իլէ Իսբանեա գօնսօլօսխանէսի միեանէսինտէ զուհուրա կէլէն պիր մուարազանըն տէֆի նիյէթիլէ, հիւքիւմէթի Մըսրիյէ թարաֆընտան, քէյֆիյէթին ՌԷՖՐԷՇ—ՌԱՀԹԷՐ իտիլտիքտէն սօնրա, իճապը իճրասընա պագըլմասը թէքլիֆ օլունմուշ տէնիլէճէք եէրտէ, պիր ՇԷՆ-ՖԷՐ վէրիլմէսի թէքլիֆ օլունմուշ տուր տէնիլմիշ տիր քի, ազաճըգ տիւշիւնէն ատամըն, օրաճըգտա ՇԷՆ-ՖԷՐԼԻ ղէթինին զէրրէ գատար միւնասէպէթ պուլմաեաճաղընը կէօրէճէկինտէ չիւպհէ եօգ տուր։

Ումարըզ քի, արթըգ պունտան սօնրա Օրագիր պու եօլտա եանըլըշլարըն տէֆի չարէսինէ ղայրէթ իտէրէք, էհալիյի պիր պիրինէ մուղայիր հավատիս օգումաքտան գուրթարըր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

Պօրթօ, 1 մարտ.

Սուլհ մուգատտէմէլէրի իւզէրինէ միւճատէլէ օլունտուղու վագըթ, Մօզէլ մէպուսու Մ. Պամպէրժէ, սուլհ չարթլարընը գապուլ էյլէմէզ իչին մէճլիսէ եէմին վէրտիքտէն, իւչիւնճիւ Նափօլէօնտան քինայէ (ակնարկել) էյլէմիշ տիր. Ֆէլաքէթլէրիմիզին պիրինճի մէսուլու Նափօլէօն տուր տէտի։ Գօրսիգա մէպուսու Մ. Գօնթի, բռօթէսթօ իթմէք իսթէտիքտէ, պազը կէօնա չամաթա վէ արպէտաեա սէպէպիյէթ վէրմիշ վէ պունուն իւզէրինէ Թէճէմմիւլ (նիստ) մէքս օլունմուշ տուր։

Եէնիտէն Թէճէմմիւլ իտիլտիքտէ, Գօրսիգա մէպուսու Մ. Կավինի տախի բռօթէսթօ էյլէմիշ տիր (եէնիտէն չամաթա գօբարըլմըշ տըր)։

Մ. Թիէր, քէլամէ աղազ պիլէ, Իմփէրաթօրլուղու վէ անը Թասահուպ իթմիշ օլանլարը բիւսվայ գըլմըշ, լաքին պունուն իլէ պէրապէր, Գօրսիգա մէպուսլարընըն սէօզլէրինէ գուլագ ասըլմասընը մաթլուպ էյլէմիշ տիր. Պիր ազ արպէտա գօպարըլտըգտան սօնրա, Թէճէմմիւլ եէնիտէն պիր գաչ տագիգա մէքս օլունտու։ Պատէհու, Մ. Թարժէնին Թէքլիֆի իւզէրինէ, մէճլիս, եէքթիլ, Պօնաբարթ սիլսիլէսինին հիւքիւմտարլըգտան տիւշմէսինի գապուլ էյլէտի։

Պրիւքսէլ, 1 մարտ.

Հիւքիւմէթին, Բռուսիալըլարըն Բարիսէ կիրմէլէրի միւնասիպէթի իլէ, Բարիս էհալիսինէ խիթապէն նէշր էյլէտիյի պիր պէեաննամէսի չէօյլէ տէմիշ տիր. «Բարիսին վէ Ֆրանսանըն գատէրի էլինիզտէ տիր. Էկէր ահտնամէյէ րիայէթ օլունմաեաճագ օլուր իսէ, միւթարէքէ պօզուլաճագ տըր»։ Մէզգիւր պէեաննամէ, էհալի իւզէրինէ իյի թէսիր էյլէմիշ տիր. Շէհիր զիեատէ ասայիշի հալ իչինտէ պուլունմագտա տըր։

Բարիս, 28 փետր.

Պու կիւն օլ գատար ուլզունսուզլուգ վուգու պուլմատը. Գաչլարը զըգմըշ օլան ատամլարըն, Ալմանեալըլար իւզէրինէ հիւճում էյլէմէլէրինի մէն էյլէմէք իչին իւթիհաթէն պէօյիւք թէտպիրլէր իթթիխազ օլունմուշ տուր. Ախշամըլը, մահալլէլէրտէն էքսէրիսի ասայիշի հալ իչինտէ պուլունմագտա իտի, լաքին պազը եէրտէ գօրգու վիրիճի ալէամէթլէր միւշահէտէ օլունմուշ տուր։

Բարիս, 1 մարտ

Ալմանեա ասաքիրինին պիր գըսմը, իգամէթ օլունաճագ մահալլէրի հազըրլամագ իչին սաաթ սէքիզտէ չէհիրէ կիրտի. պազը գալան ասաքիր, էօյլէտէն կիրէճէք տիր. Ալմանեա ասաքիրի սըրա իլէ կէչտիկտէ, պիր թագըմ սէյիրճիլէր հազըր պուլունմուշլար տըր. Ասլա կէօսթէրիշ վուգու պուլմատը։

Պիր թագըմ Ֆրանսըզ ասքէրլէրի պէքլէթտիրիլէրէք, ինֆօրմալը ատամլարըն կէչմէլէրինէ միւսաատէ օլունմամագտա տըր. Ալմանեալըլարըն զապթ իթմիշ օլտուգլարը մահալլէլէրտէ Ֆրանսըզ օլարագ քիմսէ եօգ տուր։

Պօրթօ, 2 մարտ

Մէճլիսին պիր գըթա նօթասընը համիլ պուլունտուղու հալտէ, կիրճէ վագըթ պուրատան եօլա չըգմըշ օլան պիր մէմուր, պու կիւն, էօյլէտէ Բարիսէ վասըլ օլաճագ տըր. Սուլհ մուգատտէմէլէրի տէրհալ թարաֆէյնտէն իմզալանաճագ տըր. Բռուսիալըլար, իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ, ախշամըլը Բարիսի թէրք իտէճէքլէր տիր. Տախիլիյէ Նէզարէթի մէմուրլարը, ճիւմա իրթէսի կիւնիւ, Բարիսէ կիթմէք իւզրէ եօլա չըգաճագլար տըր։

Բարիս, 1 մարտ

Նէշր օլունան գարարնամէ մուգթէզասընճա պու կիւն Բռուսիալըլար Բարիսէ կիրտիլէր. էհալի, ասլա ուլզունսուզլուգ չըգարմամըշ տըր. Բռուսիալըլարըն պուլունտուգլարը մահալլէրին տէօրթ թարաֆընտա Ֆրանսըզ ասաքիրի պէքլէթտիրիլմիշ իտի. Էվվէլքի կիւնքի կէօսթէրիշլէր եէնիտէն վուգու պուլմատը։

Լօնտրա, 2 մարտ

Ռէօյթըր խափէսի թարաֆընտան պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, հարպ թազմինաթը աթիտէ պէեան օլունտուղու վէճհ իւզրէ, իւչ թագսիթտէ վիրիլէճէք տիր, եանի, պիր միլեար ֆրանգ, 1871 սէնէսի խիթամընտան էվվէլ, իքի միլեար ֆրանգ, 1872 սէնէսի խիթամընտան էվվէլ վէ պագիյէ գալան իքի միլեար ֆրանգ տախի, 1873 սէնէսի խիթամընտան էվվէլ։ Ահտնամէնին թաստիգ օլունտուղու կիւնտէն պաշլայարագ, եալընըզ, սօն թագսիթտէ վիրիլէճէք իքի միլեար ֆրանգ իչին ֆայիզ վիրիլէճէք տիր։ Ֆրանսանըն տէխուլնաթը ումումիյէսինտէն, Ալզաս իլէ Լօրէնին, Ալմանեաեա թէրք օլունաճագ գըսմընա իսապէթ իտէն հիսսէ, քի եարըմ միլեար ֆիրանգ թահմին օլունմագտա տըր, վէ չարգ տէմիր եօլունուն պէտէլի, մէզգիւր իքի միլեար ֆրանգտան թէնզիլ օլունաճագ տըր. Պիր թիճարէթ ահտնամէսի հագգընտա Մ. Թիէր իլէ Պիզմարգ պէյնինտէ ասլա միւճատէլէ պուլունմամըշ տըր. պու պապտէ չուպհա պուլան քէաֆֆէյի թէվաթթուրլար եալան տըր։

Պրիւսէլ, 2 մարտ

Էնթէրնասիօնալ Պէլժ գազէթասը, սուլհ մուգատտէմէլէրի ահտնամէսինին միւնտէրիճաթընը (պարունակութիւն) նէշր էյլէմիշ տիր. Սուլհ մուգատտէմէլէրի ահտնամէսի իմզալանըր իմզալանմազ, սուլհ իչին գաթիյէն մուխապէրաթա կիրիշիլէճէք օլան մէմուրլար կէլէճէքլէր տէյի մէմուլ օլունուր։

Բարիս, 2 մարտ.

Սուլհ ահտնամէսի պու կիւն թարաֆէյնտէն թաստիգ օլունտու. Մ. Ժիւլ Ֆավր, Վէրսայլտան աւտէթ էյլէտի. Բարիս, ասայիշի հալ իչինտէ պուլունմագտա տըր։

Բարիսէ կիրէն Բռուսիալըլար. եարըն սապահ չէհրի մէզգիւրու թէրք իտէճէքլէր տիր։

ԻՍԲԱՆԵԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐ

Մատրիտ. 2 մարտ.

Խըտիվի Մըսըր, զաթէն Իսբանեա թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ օլան Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին թէվասսութիւնի (միջնորդութիւն) գապուլ էյլէտի. Մէյտանտա օլան մուարազա հալլ օլունմուշ պիթմիշ կիպի ատտ օլունմագտա տըր։

Վիէննա, 3 մարտ

Մալիյէ Նազըրը, սէնէյի հազըրէնին պիւտճէսինի գամարաեա թագտիմ էյլէտի. մէզգիւր պիւտճէտէ, 30 միլեօն ֆիօրին աճըգ կէօրիւլմիւշ տիւր։

Աժիօ, 122-75

Սէն Բէթէրսպուրկ, 3 մարտ

Քիվաեը քէամիլէն ֆէթհ էյլէմէք իւզրէ մահէլլի մէզգիւրէ սէվգ օլունաճագ ճօրտու իչին լազըմ կէլէն հազըրլըգլար խիթամ պուլմուշ տուր։

Պօրթօ, 3 մարտ

Պիր թագըմ Նէզարէթլէր մէմուրլարը, Բարիսէ կիթմէք իւզրէ եարըն եօլա չըգաճագլար. հիւքիւմէթ տախի չօգ սիւրմէյիփ անլէրին արգասընտան Բարիսէ կիտէճէք տիր։

Ըսթրազպուրկ չէհիր էմինի վէ մէպուսու Մ. Քիւէս, վէֆաթ իթտի։

Կարտ Մօպիլ ասքէրլէրի սիլահլարընա իրսալ գըլընտըլար։

Մ. Գըրէմիէօ, Նիզամ վազ իտիճի մէճլիսին րէյիսի պուլունան Մ. Կըրէվիեէ պիր մէքթուպ եազարագ, պէշ միլեար ֆրանգըն թէտիյէսինէ, քէնտի թարաֆընտան պիր մէտար օլմագ իւզրէ, եիւզ պին ֆրանգ վէրմէքտէ օլտուղունու պիլտիրմիշ, վէ քէնտիսինտէն իպրէթ ալարագ, պիրէր մըգտար ագճէ վէրմէլէրի իչին քէաֆֆէյի վաթանբէրվէրլէրէ տավէթ օգումուշ տուր։

Մ. տը Պիզմարգ, եարընտա, Պրիւսէլէ կիտէճէք տիր։

Պէրլինտէ, ուճ տէրէճէտէ պիր սէվինճ հիւքիւմ իթմէքտէ տիր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Ղալաթաtա Բէնճիճէնպիհ բազարընտա 29 Նումէրօլու Իբսի խանընտա

[1.] LA BATAILLE DE SEDAN: LES DERNIERS MOMENTS DE L'ARMÉE FRANÇAISE.